

Zpravodaj

**Východočeské pobočky
České společnosti ornitologické
při Východočeském muzeu v Pardubicích**

- Úvodem
- Pozvánka na členskou schůzi 20. 11. 2021 v Pardubicích
- Zpráva o hospodaření VČP ČSO
- Monitoring husic nilských ve východních Čechách
- Zimní sčítání vodních ptáků ve východních Čechách
- Vychází kniha Ptáci Hradce Králové

77 2021

ÚVODEM

Před několika dny jsem uvažoval o současné situaci pobočky a napadlo mě, že nynější pobočková situace mi s trochou nadsázky připomíná medvěda, který se po vydatném zimním spánku probudil a opatrně čenichem nasává okolní vzduch, aby zjistil, zdali je už opravdu jaro a on může opustit své zimní lože. Pravda, je sice podzim a skuteční medvědi se k zimnímu odpočinku teprve chystají, ale pro pobočkový život je skutečně ve vzduchu cítit lehounký závan naděje. A poslední dva roky se pobočka opravdu podobala spícímu medvědovi.

Ztráty jsou velké. Dlouho jsme se neviděli, VVT a ostatní exkurze zmizely z kalendářů, organizační tým pečlivě připravil celostátní ornitologickou konferenci "Metody a výsledky výzkumu ptačích populací", aby byla akce několik týdnů před jejím uskutečněním zrušena...

Pevně však věřím, že příští rok bude již natolik bez omezení, že všechny pobočkové aktivity budou smět proběhnout. Nakonec fakt, že se po několika letech vrací pobočková schůze do přednáškového sálu na zámku v Pardubicích lze vnímat jako příslib pozitivních budoucích věcí. Přijďte, i kdyby jen na chvíli, přijďte nasát opět klubovou atmosféru lidí se stejným zájmem, podiskutovat v kuloárech, a i kdybyste nakonec schůze usnuli, ostatní budou chápat a rušit vás nebudou.

Aby však mohla pobočka plně fungovat, je třeba především vašeho zájmu. Podělte se o své aktivity na pobočkovém webu, nezapomínejte na Panurus, protože nebude-li příspěvků, nebude časopis (jak jednoduché, že?), účastněte se akcí, které pro vás pobočkový výbor připraví, buďte sami aktivními pořadateli – není nic lepšího, než zaštitit pobočkovým jménem, materiální či finanční pomocí vaše vlastní výzkumné či popularizační aktivity, které pomáhají ptákům. Víím, že výbor takto členskou základnu vybízí poměrně často, avšak nyní, po dvouleté odmlce v činnosti, je to důležitější víc, než kdy jindy. Věřme, že žádné drtivé restriktce již nenastanou. Restartujme pobočku!

Lukáš Kadava

POZVÁNKA NA ČLENSKOU SCHŮZI

Rádi bychom Vás pozvali na tradiční podzimní členskou schůzi Východočeské pobočky České společnosti ornitologické, která se uskuteční v sobotu **20. listopadu 2021 v přednáškovém sále Východočeského muzea na zámku v Pardubicích**. Konkrétně se

sejdeme v přízemí budovy č.p. 2 na hlavním nádvoří.

Podle stávajících protiepidemiologických opatření bude nutné mít v průběhu schůze nasazen respirátor a prokázat se tzv. OTN (očkování – test – prodělání nemoci v posledních 180 dnech). V případě budoucích změn opatření zveřejníme aktuální podmínky (či zrušení) konání schůze na webu vcpcso.cz a informace rozešleme na e-maily členů.

PROGRAM SCHŮZE:

Zahájení – 9:00

A. Zprávy z pobočky

- Aktuální dění
- Hospodaření pobočky
- Správní řízení
- Pobočkový pták roku 2020 husice nilská - výsledky
- Vystoupení zástupce ČSO

Přestávka

B. Ptačí oblast Králický Sněžník

- Ornitologické zajímavosti (Petr Zobač)
- Výskyt sov ve vybraných částech ptačí oblasti (Jakub Vrána)
- Aktuální situace chřástala polního v podhůří Králického Sněžníku (Václav Zámečník)

C. Cestopis

- Nový Zéland - pád a vzkříšení ptačího království (Břeněk Michálek)

Předpokládané ukončení schůze v cca 13:00.

Přednášející nemusí mít při výkladu nasazen respirátor. Všechny přednášející prosíme, aby své počítačové prezentace ukládali v „bezproblémových“ starších formátech MS Office: **dokument word 97-2003 (koncovka .doc), prezentace powerpoint 97-2003 (koncovka .ppt), sešit aplikace excel 97-2003 (koncovka .xls)** a nebo ve formátu **pdf** (Acrobat). Vyvarujte se nových verzí MS Office (koncovky souborů .docx, .pptx, .xlsx) i souborů uložených ve formátu Open Office (koncovky .odt, .odf, .ods). Děkujeme za pochopení.

ZPRÁVY Z VÝBORU

Informace od pokladny

Konec roku 2021 se neúprosně blíží a za dveřmi je podzimní schůze naší pobočky. Na konci roku se jako vždy snažím dát do pořádku záležitosti týkající se členských příspěvků. Těm, kteří jsou pouze členy pobočky a nikoliv ČSO a dosud neuhradili za tento rok členský příspěvek, byl v těchto dnech rozeslán dopis, ve kterém jsou vyzváni ke splnění této povinnosti. Většina oslovených zareagovala pozitivně, ale přesto zůstává několik členů, kteří příspěvek pobočce stále dluží. Žádám tyto členy, aby členský příspěvek uhradili nejpozději do podzimní členské schůze, nejlépe však bez odkladu, na účet pobočky. Ti, kteří se zúčastní schůze, mohou na ní příspěvek uhradit přímo v hotovosti.

Dále opakuji výzvu ke kupování pobočkových tiskovin, zejména sborníku Panurus. Je třeba mít na mysli, že koupě těchto tiskovin je jednou z možností, jak podpořit pobočku finančně, protože neprodané výtisky jsou pro pobočku finanční ztrátou. Tak, jako na každé schůzi, budou i na té následující k dispozici novější a starší čísla, která bude možno zakoupit za zvýhodněnou cenu. Na prodej budou samozřejmě i další publikace, např. Ptáci Náchodska, několik posledních výtisků Ptáků Pardubic, periodika jiných poboček a řada dalších publikací.

Co se týká pobočkových financí, tak o jejich stavu bude poskytnuta krátká informace na členské schůzi. Podrobná zpráva o hospodaření pak bude přednesena po skončení hospodářského roku na jarní schůzi pobočky v roce 2022 a tradičně bude i součástí jarního Zpravodaje.

Jaroslav Vaněk

POBOČKOVÝ PTÁK ROKU

Monitoring husic nilských pokračuje

Husice nilská (*Alopochen aegyptiaca*) byla vyhlášena za pobočkového ptáka roku 2020. Výsledky z této kampaně budou ve stručnosti prezentovány na podzimní pobočkové schůzi, kompletně poté vyjdou v letošním čísle sborníku Panurus. Protože je aktuální dynamika druhu v regionu výrazná, a protože doposud získaná data naznačují, že chování husic nilských v regionu nemusí zcela odpovídat poznatkům zjištěným u západoevropských populací, bylo by vhodné se tomuto druhu věnovat ve východních Čechách i v příštích letech.

Chtěl bych tedy všechny členy pobočky požádat o monitoring tohoto druhu i v následujících letech. U hnízdících ptáků by bylo přínosné sledovat časový průběh hnízdění včetně ztrát mláďat, potravní návyky a veškeré vnitrodruhové i mezidruhové interakce. Též nám chybí více informací ohledně umístění hnízd. Druhý směr monitoringu by měl být zaměřen na shromaždiště, ať již v zimě, v době pelichání nebo v pohnízdním období. Kromě časového omezení shromaždišť mohou být zajímavé údaje o potravním chování, především v případě pastvy na hospodářských plodinách.

Veškeré získané údaje zapisujte do databáze birds.cz, případně zasílejte mailem buď na adresu pobočky vcpcso@centrum.cz nebo přímo na mou adresu j.krejcik@atlas.cz. Velmi cenné jsou jakékoliv poznámky a fotodokumentace.

Jan Krejčík

ZIMNÍ SČÍTÁNÍ VODNÍCH PTÁKŮ

Zimní sčítání vodních ptáků ve středních a východních Čechách hledá nové spolupracovníky

Zimní sčítání vodních ptáků ve středních a východních Čechách je dlouhodobý monitorovací program, který již od sezóny 2003/04 sleduje dlouhodobé změny v početnosti zimujících vodních ptáků ve středních Čechách a navazující části východních Čech. Sčítání se skládá ze sedmi měsíčních kontrol mezi říjnem a dubnem. Při sčítání jsou využívány standardní úseky pro Mezinárodní sčítání vodních ptáků. Výsledky jsou pravidelně publikovány a prezentovány na ornitologických konferencích.

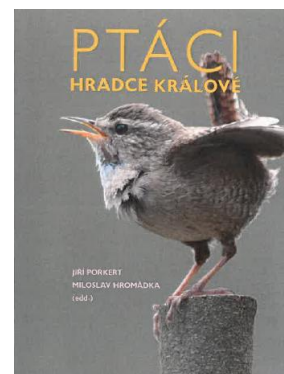
Pro sčítání stále sháníme nové spolupracovníky na neobsazené úseky. Aktuálně bychom opotřebovali ve východních Čechách obsadit úsek Cidliny mezi Chlumcem nad Cidlinou a Zbrání, pískovnu Štít, Třesický rybník a především labské úseky od Přelouče přes Pardubice až po Hradec Králové. Zajímavé výsledky by mohl též přinést monitoring na některých doposud neobsazených pískovnách mezi Pardubicemi, Hradcem Králové a Chlumcem nad Cidlinou.

Bližší informace o sčítání, kompletní metodiku a výsledky lze nalézt na webové stránce <https://scitanistc.webnode.cz/> . Pro předávání výsledků je primárně využívána databáze birds.cz, možné je ale využít i excelové formuláře. Pro účast v monitoringu je nezbytná znalost běžných druhů vodních ptáků. Pokud byste měli zájem se zapojit do sčítání, kontaktujte prosím mailem koordinátory sčítání na adrese scitani.stc@email.cz.

Za koordinátory sčítání Pavel Bergmann, Jan Krejčík

VYCHÁZÍ KNIHA PTÁCI HRADCE KRÁLOVÉ

Kniha Ptáci Hradce Králové je výsledkem mnohaletého kolektivního ornitologického výzkumu avifauny Hradce Králové. **Křest** proběhne ve středu **24. 11. 2021 od 18. hodin** ve vestibulu pod muzejní kopulí historické budovy Muzea východních Čech v Hradci Králové. Knihu lze zakoupit v benefičním obchodu ČSO: <https://eshop.birdlife.cz>

POZVÁNKY NA ORNITOLOGICKÉ AKCE

27. 11. 2021, Ostravské muzeum, Podzimní členská schůze Slezské ornitologické společnosti – Severomoravské pobočky ČSO

Přednáškový sál Ostravského muzea, Masarykovo náměstí 1, začátek v 9:00. Podle stávajících protiepidemiologických opatření bude nutné mít v průběhu schůze nasazen respirátor a prokázat se tzv. OTN (očkování – test – prodělání nemoci v posledních 180 dnech).

7.–9. 1 2022, Sčítání ptáků na krmítku

Akce pro širokou veřejnost. Ve vyhlášeném víkendu se ptáci na krmítku sčítají po dobu jedné hodiny. Výsledky sčítání mohou v dlouhodobém horizontu přispět k odpovědi na otázku, co ovlivňuje výskyt a chování ptáků zimujících na našem území. Neméně důležitým smyslem sčítání je i budování dobrého vztahu k ptákům, potažmo k přírodě skrz vlastní zkušenost. Metodika a formulář pro vkládání výsledků jsou dostupné na stránce ptacihodinka.birdlife.cz.

PTAČÍ HODINKA
7.–9. ledna 2022

Pošlete nám své výsledky online!
ptacihodinka.birdlife.cz

ZPRAVODAJ – interní periodikum *Východočeské pobočky České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích* (kontakt: Zámek č. 2, 530 02 Pardubice, internet: www.vcpcso.cz, e-mail: vcpcso@centrum.cz, účet: Fio banka, č. ú. 2501022899/2010). Redaktor: Libor Praus, titulní ilustrace potápka roháč *Podiceps cristatus* © Libor Praus; sýkořice vousatá *Panurus biarmicus* © Jana Kufová. Příspěvky zasílejte na e-mail redaktora: libor.praus@gmail.com, nebo na adresu Libor Praus, Východočeské muzeum v Pardubicích, Zámek 2, 530 02 Pardubice.

